

SEUBERLICH, Georg Robert Erich, balti-saksa genealoog, sünd. 25. II 1882 vkj. Moskvas keemiku pojana, omandas seals. 1892—99 keskhariduse ja kuulab 1901—02 Lausanne'i ülikoolis loenguid ajaloo ja kirjanduse üle; ta teenis kuni 1905 Riias äriettevõttes, on teotsenud hiljemini fotograafia ja optikaäri alal Berliinis ja a-st 1911 Riias. — Peamiselt alates a-st 1905 S-i poolt kogutud materjali alusel võrsunud genealoogilise teadetebüroo ühendas ta 1912 Riia Aj. ja Muins. S-ga; büroo on hiljemini ta juhatusel jätkanud tegevust nime all „Auskunftstelle für baltische Familien- und Personenkunde“. Tutvunud Liivi- ja Eestimaa linnade arhiividega, avaldas S. tööd „Streifzüge durch die Archive der kleinen livländischen und estländischen Städte“, „Die Goldschmiede der kleinen Städte“ (mõlemad ilm.: SB Riga 1911, II, Riia, 1913) ja „Liv- und Estlands älteste Apotheken“ (Riia, 1912). Balti-saksa sugukondade tabelite koostamise töö tulemusena on S-lt ilmunud neli annet „Stamntafeln Deutsch-baltischer Geschlechter“ (Leipzig, I 1924, II 1927, III 1931; Riia, IV 1938). Ta on avaldanud kirjutisi mitmes genealoogilises ja ajaloolises koguteoses ning ajakirjas.

E. Seubertlich, Stamntafeln II (1927), v. 426—427 ja isikl. saadud andmed. O. L.

***SIGISMUND II August**, Poola kuningas. — *Privilegium Sigismundi Augusti*, mille originaal läks juba Rootsi ajal kaduma, oli Liivimaa Poolale alistumisel antud mitte kogu Liivimaa ala kohta, vaid ainult endise orduala aadlile. Riia peapiiskopkonna aadel sai 1562. a. sellele vastava erilise lubaduskirja N. Radziwill'ilt. Venelaste poolt okupeeritud Tartu piiskopkonda ei võetud kokkulepete sõlmimisel aga üldse arvesse. *Privilegium S-i A-i* sisu ühtib üldjoonis Riia peapiiskopkonnale antud üriku kui ka nn. *Provisio ducalis'e* (1562) sisuga. Viimane korraldas S-i vahekorda G. Kettler'iga (vt.) ja veelkordselt orduala aadliga; samuti anti sellega asjaosalistele vasallidele õigus omada mõisu Silvester Stodewescher'i (vt.) armuõiguse ja kogukäeõiguse alusel ning kõrgem jurisdiktsiooniõigus talupoegade üle. Et *Privilegium S-i A-i* originaal puudub ja sellega rööbiti kinnitati ordu aadli ees-

õigused autentsetes *Provisio ducalis'es*, siis on avaldatud põhjendatud kahtlust, kas nn. *Privilegium S-i A-i* pole jäänud lihtsalt allakirjutamata projektiks. Kui S. liitis 1566 vahepeal sekulariseeritud Riia peapiiskopkonna ja Üle-Väina ordualad ühiseks provintsiks ja viis need alad omakorda uniooni Leeduga (1566), siis äsjaloodud Liivimaa rüütelkonnale eriõigusi reserveeriv unioonidiplom ei haaranud ühelgi juhul enam endasse *Privilegium S-i A-s* loendatud lisapunkte. Unioonidiplomi tähendust *Privilegium S-i A-t* asendava õigusallikana tõendab asjaolu, et ta anti ühise Liivimaa rüütelkonna heakskiitmisel.

J. Libe, A. Oinas, H. Sepp, J. Vasar, Eesti rahva ajalugu (1933), lk. 755 jj. J. V.

SIHVER, Johan, panga- ja majandustegelane, õpetaja, sünd. 27. VI 1882 vkj. Viljandimaal Vana-Tänassilma v. talupidaja pojana, õppis 1891—95 kohalikus Risti vallakoolis, 1895—1900 Viljandi linnakoolis, 1903—04 Jekaterinodar'i (praeguse Krasnodar'i) reaalkoolis ja a-st 1904 Riia polütehnikumi kaubandusosakonnas, mille lõpetas 1911 1. järgu diplomiga. A-l 1909 omandas S. Peterburis kaubandus- ja tööstusministeeriumi õppeosakonnas eriainetõpetaja kutse. Ta toimis õpetajana 1908—10 Tartus H. Margens'i (vt. *Suppl.*) kaubanduskoolis, 1910—16 Tallinnas poeglase ja tütarlaste kaubanduskoolis ja tütarlaste kommertskoolis; ta oli poeglase kaubanduskooli juhataja 1916—22, ühtlasi Tallinna kommertsgümnaasiumi juhataja 1920—22. Panganduse alal on S. olnud Tallinna Vastastikuse Krediidühisuse (a-st 1920 Tallinna Krediidipank, a-st 1929 Krediidipank a./s.) nõukogu liige a-il 1915—26, selle järel nõukogu esimees ja a-st 1933 juhatuse esimehe asetäitja. 1919—24 Eesti Panga juhatuse liige ja mõne aja 1922—24 selle presidendi asetäitja. S. on teotsenud mitmes majanduslikus ettevõttes, näit. põllumajandusliku keskühingu „Estonia“ juhatuse esimehena 1913—24, Tallinna Eesti Kirjastusühisuse juhatuse esimehena a-st 1925, samuti juhatuse esimehena kinnitus a./s-s „Hansa“ a-st 1920 ja a./s-s „A. Einpaul“ 1928—30, juhatuse liikmena o./ü-s „Viru“ a-st 1932 ja E. Trükitöösturite Ühingu a-st 1934. Eesti-Belgia Kaubanduskoja esimees on